

מסעי הצלב

מסעי הצלב החלו בשנת 1096 ותנ"ב.

הם החלו משמועות שהפיצו על חילולו קברו של ישו (ימ"ש) בא"י.

האפיפיור שישב ברומא החליט לארגו את מאמיניו לצאת למסעות על מנת לשחרר את א"י מידי הערבים המוסלמים.

משתתפי המסעות נקראו "צלבנים" - על שם הצלב שהיה צמוד לתווי בגדיהם בעקבות זאת נקראו מסעות אלו בשם "מסעות הצלב".

המסעות נערכו לסירוגין במשך תקופה של 200 שנה, והשפיעו רבות על יהודי אשכנז שסבלו מבחינה רוחנית וגשמית.

במסע הצלב הראשון השתתפו שני סוגי צלבנים:

1. צלבנים סדירים - קבוצה שהייתה מורכבת ממלכים ואצילים. המסע נוהל ע"י אנשי צבא מובהקים שהתארגנו עם חילותיהם והתקדמו לא"י ע"י טורקיה. מסע זה אכן הצליח, והם הקימו בארץ ישראל ארבע נסיכויות נוצריות ("נסיכויות" - חבל ארץ שמנוהל ע"י שליט).

הנסיכויות התקיימו זמן קצר בלבד משום שהמוסלמים כבשו אותה שוב.

2. "צלבנים בלתי סדירים" - קבוצה זו הייתה ממורכבת מאיכרים פשוטים ונבערים, שהתלהבו מקריאת האפיפיור וחשבו שא"י קרובה אליהם מרחק ימים או שלושה ברכיבה על סוס ועגלה.

לאחר מספר ימים נכחו לראות שאינם מגיעים ליעדם התאכזבו מאוד, ולכן הציטו כמה מהם להתנגס ביהודים שהם רוצחי ישו, במקום להגיע עד ל"מקומות הקדושים" לנוצרים. ואכן, האיכרים נושאי הצלב התנפלו על היהודים ורצחו בדם קר. סיסמתם הייתה "נצרות או מוות". לכל המקומות בהם הגיעו דרשו מהיהודים להתנצר ומסרבים נרצחו במקום.

בפרעות אלו נרצחו במיוחד 3 קהילות מפורסמות שבגבול צרפת-גרמניה, ונקראו בשם "קהילות שו"ם" (שפירן, וורמיזא ומגנצ'א). רוב היהודים בחרו למסור את נפשם על קידוש ד' ורק מעטים מאוד מביניהם הפכו לאנוסים.

פרעות אלו מכונות "פרעות תתנ"ו".

אחרי מסעי הצלב באו הזה אחר זה גירושם של היהודים מאנגליה, גרמניה וצרפת.

לאחר שהצלבנים עזבו את המקום לכוון מזרח התגלה האסון בכל היקפיו. סופם של הצלבנים הבלתי סדירים היה שלא הגיעו לא"י, רובם מתו בדרך מחוסר מים ומזון, והשאר התפזרו במקומות שונים.

תרומות הפרעות בקהילות ישראל

1. משפחות חצויות, הורים ללא ילדים וכן להפך.
2. עגונות רבות
3. רכוש יהודי רב שדוד
4. ספרי תורה וספרי קודש רבים מחוללים ושרופים
5. רבים ברחו לאנגליה ופולין (אלו שברחו הוו את המרכז הרוחני בפולין).
6. הנותרים שנשארו נותרו לשקם את הקהילות בהנהגת ראשי הישיבות שהיו מבעלי התוספות.

זמני המסעות:

מסע ראשון - היה עוד בזמנו של רש"י

המסע השני - ניצל בנס נכדו של רש"י - "רבינו תם"

המסע השלישי - סבלו בעיקר יהודי אנגליה שהעדיפו למות על קידוש ד' ולא להתנצר.